

Obecné pokyny

k retailovým vkladům spojeným s odlišným odtokem pro účely podávání zpráv týkajících se likvidity podle nařízení (EU) č. 575/2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (nařízení o kapitálových požadavcích)

Obecné pokyny k retailovým vkladům spojeným s odlišným odtokem pro účely podávání zpráv týkajících se likvidity podle nařízení (EU) č. 575/2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (nařízení o kapitálových požadavcích)

Obsah

1. Obecné pokyny orgánu EBA k retailovým vkladům spojeným s odlišným odtokem pro účely podávání zpráv týkajících se likvidity podle nařízení (EU) č. 575/2013 (nařízení o kapitálových požadavcích)	3
Hlava I – Předmět, oblast působnosti a definice	5
Hlava II – Pokyny k identifikaci retailových vkladů spojených s vyšším odtokem	5
Hlava III – Závěrečná ustanovení a provádění	10

1. Obecné pokyny orgánu EBA k retailovým vkladům spojeným s odlišným odtokem pro účely podávání zpráv týkajících se likvidity podle nařízení (EU) č. 575/2013 (nařízení o kapitálových požadavcích)

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (dále jen „nařízení o orgánu EBA“). V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o orgánu EBA příslušné orgány a finanční instituce vynaloží veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídily.
2. Obecné pokyny formulují názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by unijní právní předpisy měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Orgán EBA tudíž očekává, že se obecnými pokyny budou řídit všechny příslušné orgány a finanční instituce, na které se obecné pokyny vztahují, pokud není stanoveno jinak. Příslušné orgány, na které se obecné pokyny vztahují, by se jimi měly řídit jejich vhodným včleněním do svých postupů dohledu (např. pozměněním svého právního rámce nebo svých procesů dohledu), včetně případů, kdy jsou obecné pokyny zaměřeny v první řadě na instituce.

Oznamovací povinnost

3. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o orgánu EBA musí příslušné orgány do 6. února 2014 orgánu EBA oznámit, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a v opačném případě uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Neposkytnou-li příslušné orgány oznámení v této lhůtě, bude mít orgán EBA za to, že se těmito obecnými pokyny neřídí. Oznámení by měla být zasílána na formuláři, který lze nalézt v oddíle 5, na adresu compliance@eba.europa.eu s označením „EBA/GL/2013/01“. Oznámení by měly předkládat osoby řádně oprávněné jménem svého pří oznamovat, zda se jejich příslušné orgány těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit.
4. Oznámení budou zveřejněna na internetové stránce orgánu EBA v souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o orgánu EBA.

Obsah

Hlava I – Předmět, oblast působnosti a definice	5
Hlava II – Pokyny k identifikaci retailových vkladů spojených s vyšším odtokem	5
Hlava III – Závěrečná ustanovení a provádění	10

Hlava I – Předmět, oblast působnosti a definice

V souladu s čl. 421 odst. 3 nařízení o kapitálových požadavcích je záměrem těchto obecných pokynů harmonizovat kritéria k identifikaci a kategorizaci retailových vkladů spojených s odtokem odlišným od odtoku specifikovaného v čl. 421 odst. 1 a 2 nařízení o kapitálových požadavcích jako minimum a dále kritéria k definici těchto produktů pro účely podávání zpráv týkajících se likvidity. Rozsah působnosti těchto obecných pokynů se tedy zaměřuje na vklady spojené s vyšším odtokem.

Tyto obecné pokyny se použijí na požadavky na likviditu institucí na individuálním i konsolidovaném základě v souladu s částí 1 hlavou II nařízení o kapitálových požadavcích.

Rozsah působnosti obecných pokynů se vztahuje na všechny retailové vklady podle článku 421 nařízení o kapitálových požadavcích, včetně vkladů, jež splňují podmínky specifikované v čl. 421 odst. 1, tj. na vklady, které jsou kryty systémem pojištění vkladů a jsou buď součástí vzniklého vztahu, nebo drženy na transakčním účtu, jenž vykazuje kritéria týkající se vyššího odtoku.

Hlava II – Pokyny k identifikaci retailových vkladů spojených s vyšším odtokem

Část 1 – Obecná kritéria

1. Určení „vzniklého vztahu, který činí výběr vysoce nepravděpodobným“

Retailový vklad by měl být považován za součást vzniklého vztahu pro účely podávání zpráv týkajících se likvidity za předpokladu kombinovaného idiosynkratického a krizového tržního scénáře, splňuje-li vkladatel alespoň jedno z těchto kritérií:

- a) má s institucí aktivní smluvní vztah minimálního trvání;
- b) má s institucí výpůjční vztah na hypotéky či jiné dlouhodobé půjčky nebo
- c) má u instituce minimální počet jiných aktivních produktů než půjčky.

2. Určení „transakčního účtu, včetně účtů, na které jsou pravidelně připisovány platy“

Mělo by se mít za to, že retailový vklad je držen na transakčním účtu, jsou-li na uvedený účet pravidelně připisovány, případně jsou-li z něj pravidelně odepisovány platy, příjem nebo transakce.

3. Pro obě kritéria v části 1 hlavě II odst. 1 a 2 by měly mít instituce k dispozici historické údaje, včetně chování vkladatelů, aby mohly doložit zařídění vkladů.

4. Metodika identifikace retailových vkladů spojených s vyšším odtokem

4.1. Retailové vklady by měly být seskupeny do tří košů vkladů spojených s vyšším odtokem na základě počtu a rizikosti rizikových faktorů, které splňují, popsaných v části 2 obecných pokynů níže. Seznam faktorů uvedený v těchto obecných pokynech však není vyčerpávající a instituce, které zjistí další kritéria, jež vedou k vyššímu odtoku, by je měly zahrnout do své analýzy.

4.2. Instituce by pro účely podávání zpráv týkajících se likvidity měly odhadnout vhodný vyšší odtok pro každý z těchto košů v souladu s částí 3 obecných pokynů níže.

Část 2 – Faktory ovlivňující stabilitu retailových vkladů

5. Hodnota retailového vkladu

5.1. Instituce by za vklady vysoké hodnoty měly považovat vklady, které splňují všechny tyto požadavky:

- a) překračují nižší z těchto dvou částek:
 - i) 100 000 EUR, nebo
 - ii) výši místního systému pojištění vkladů;
- b) jsou nižší než 500 000 EUR.

5.2. Instituce by měly za vklady velmi vysoké hodnoty považovat vklady ve výši alespoň 500 000 EUR.

5.3. Pro účely výpočtu hodnoty vkladů jednoho klienta by instituce měly do výpočtu zahrnout všechny vkladové účty klienta vedené u instituce.

5.4. Dále by instituce měly provést analýzu koncentrace objemu vkladů. Pro interní účely musí být zavedeny adekvátní prahové hodnoty nebo limity k definici retailových vkladů vysoké hodnoty.

5.5. K určení koncentrace objemu vkladů lze použít řadu metod. Instituce by například mohly určit „určitý počet“ velkých retailových vkladů nebo „počet největších retailových vkladů“, které představují určité procento objemu retailových vkladů. K určení retailových vkladů vysoké hodnoty mohou instituce využít prahovou hodnotu přizpůsobenou výši pojištění vkladů na místním trhu, částku, nad kterou se sjednává úroková sazba, nebo jakékoliv zvláštní ujednání dohodnuté s vkladatelem, jež může omezit riziko odtoku.

6. Produkty, které jsou motivovány úrokovou sazbou nebo mají preferenční podmínky

6.1. Vklad by měl být považován za motivovaný úrokovou sazbou, nabízí-li instituce úrokovou sazbu:

- a) která vzhledem ke specifickým místního trhu vkladů výrazně převyšuje průměrnou sazbu pro podobné retailové produkty nabízené srovnatelnými institucemi nebo
- b) jehož výnos je odvozen z tržního indexu či souboru indexů nebo
- c) jehož výnos je odvozen z jakékoliv jiné tržní proměnné než z pohyblivé úrokové sazby.

6.2. Instituce mohou určit produkty „motivované úrokovou sazbou“ porovnáním sazby, která se použije na každý vklad, s průměrem vypláceným srovnatelnými institucemi u podobných produktů. Výrazem „srovnatelné instituce“ se rozumí instituce se srovnatelným modelem podnikání a velikostí vymezenými institucí a v případě potřeby ověřenými příslušným orgánem.

7. Splatné termínované vklady nebo vklady s výpovědní lhůtou

7.1. Do této kategorie spadají tyto vklady:

- a) vklady původně vložené jako termínované s datem splatnosti do 30 dnů nebo
- b) vklady s pevnou výpovědní lhůtou kratší než 30 dnů v souladu se smluvními ujednáními jiné než vklady způsobilé k zacházení stanovenému v čl. 421 odst. 5.

7.2. Při posuzování odtoku retailových vkladů by instituce měly zvážit dopad:

- a) limitů výběrů nebo výpovědních lhůt;
- b) nákladů souvisejících s výběrem retailových vkladů, které lze zákonně ukončit před původním datem splatnosti;
- c) důsledků nepovolení výběrů vkladů pro pověst instituce, pokud instituce zavedly praxi umožňovat předčasné splacení těchto vkladových produktů.

8. Vysoce rizikové distribuční kanály, včetně výhradně internetových bank, jiných forem dálkového přístupu a zprostředkovaných vkladů

Instituce by měly zařadit retailové vklady, ke kterým existuje přístup vysoce rizikovými distribučními kanály, jako jsou výhradně internetové banky, jiné formy dálkového přístupu a zprostředkované vklady (kdy zprostředkovatelé inkasují finanční prostředky od fyzických osob nebo malých a středních podniků), do vyššího odtoku s ohledem na:

- a) realistické stávající smluvní limity výběrů;
- b) důsledky nepovolení výběrů vkladů pro pověst instituce, pokud instituce zavedly praxi umožňovat u těchto produktů vyšší úroveň vyplacení.

9. Měna vkladů

Instituce by měly rozlišovat mezi retailovými vklady denominovanými v místní a zahraniční měně.

10. Vklady nerezidentů

Instituce by měly rozlišovat mezi retailovými vklady rezidentů a nerezidentů. V případě vkladů u institucí, jejichž ústředí sídlí v EU, by se mělo rozlišovat mezi vklady unijních nerezidentů a unijních rezidentů. Definice „sídla“ pro účely požadavků na krytí likvidity by obecně měla vyplývat z příslušné statistické nebo daňové definice.

Instituce by měly určovat sídlo vkladatele na příslušné úrovni jednotlivých subjektů.

11. Vklady spojené s produkty

Instituce by měly určit retailové vklady propojené s jinými faktory, které se mohou během období 30 dnů změnit a vyústit v riziko vyššího odtoku.

12. Další vlastnosti

12.1. Instituce by měly u portfolií retailových vkladů posoudit i další vlastnosti, které naznačují nebo by mohly naznačovat, že kromě retailových vkladů, jež jsou uvedeny v čl. 421 odst. 1 a 2 nařízení o kapitálových požadavcích, jsou i další typy retailového vkladu s vyššími sazbami odtoku. Zjištění nebo neexistence dalších vlastností by měly být zdokumentovány.

12.2. Za účelem určení těchto vlastností by instituce měly posoudit pozorovanou (historickou) a očekávanou stabilitu/volatilitu konkrétních nabízených retailových vkladů a označit typy produktů, které se ukázaly nebo o kterých se má za to, že by se mohly ukázat jako nestabilní.

12.3. Za tímto účelem by instituce měly provést zátěžové testování za předpokladu kombinovaného stresového scénáře týkajícího se specificky instituce a trhu jako celku. K posouzení volatility retailových vkladů lze využít interní statistické a matematické modely. Vstupy pro tyto metody by měly obecně zahrnovat údaje získané z chování vkladů v minulosti a z hypotetických předpokladů založených na alternativních stresových scénářích.

12.4. Malé a méně propracované instituce by mohly využít zjednodušené metody založené na statistických modelech, jako jsou modely zjišťující maximální pokles pozorovaný v 30denním období u daného vkladu v daném časovém horizontu včetně zátěžového období.

12.5. Podporuje se využívání expertních odhadů s cílem zahrnout faktory nezohledňované modelem, zvláště v případě inovačních produktů bez dlouhé historie.

12.6. Velmi užitečným nástrojem při analýze by bylo seřazení retailových vkladů z hlediska volatility nebo vnímané volatility. To by pomohlo s konzistentním prováděním napříč retailovými vklady instituce. Porovnání výsledků získaných pro různé produkty a označení extrémních případů může pomoci určit méně stabilní vklady.

12.7. Předpoklady, o které se tyto metody opírají, by měly zahrnovat 30denní predikci a měly by být často přezkoumávány, zejména aby bylo možné postihnout jakoukoliv významnou změnu podmínek na trhu. Dále by měly instituce za účelem zlepšení kvality tohoto posouzení vzít v úvahu korelaci, šíření nákazy a sezónní vlivy.

Část 3

13. Určení vyššího odtoku

13.1. Při kategorizaci vkladů spojených s vyšším odtokem by instituce měly uplatňovat tuto metodiku:

13.2. Faktory popsané výše v části 2 těchto obecných pokynů by měly být rozděleny do dvou kategorií:

- a) vysoce rizikové, které zahrnují tyto rizikové faktory:
 - i) měnu vkladů;
 - ii) vklady spojené s produkty;
 - iii) produkty, které jsou motivovány úrokovou sazbou nebo mají preferenční podmínky;
 - iv) vysoce rizikové distribuční kanály, včetně pouze internetového přístupu a zprostředkovaných vkladů;
 - v) vklady vysoké hodnoty;
 - vi) jiné vlastnosti, které považuje instituce za vysoce rizikové v souladu s odstavcem 13 obecných pokynů výše;
- b) velmi vysoce rizikové, které zahrnují tyto rizikové faktory:
 - i) splatné termínované vklady nebo vklady s výpovědní lhůtou;
 - ii) vklady nerezidentů;
 - iii) velmi vysokou hodnotu vkladu.

13.3. Instituce by měly posuzovat retailové vklady podle souboru faktorů popsaných výše.

13.4. Instituce by měly zařadit retailové vklady do jednoho z těchto tří odstupňovaných košů vymezených na základě počtu rizikových faktorů přiřazených podkladovému vkladu:

- a) vklady s dvěma faktory z kategorie 1;
- b) vklady s třemi faktory z kategorie 1 nebo s jedním faktorem z kategorie 1 a jedním faktorem z kategorie 2;
- c) vklady s dvěma faktory z kategorie 2 nebo s dvěma faktory z kategorie 1 a jedním faktorem z kategorie 2 či s jakoukoliv jinou kombinací faktorů.

13.5. Instituce by měly odhadnout odpovídající vyšší sazby odtoku pro každý koš podle posouzení historické a očekávané volatility.

14. Datum použití

Příslušné vnitrostátní orgány by měly provést tyto obecné pokyny jejich včleněním do svých postupů dohledu do tří měsíců od zveřejnění. Poté by měly příslušné vnitrostátní orgány zajistit, aby se jimi instituce účinně řídily.